

Aan de leden van
Bestuur NEa

Verslag

Onderwerp
Vergadering Bestuur
29 februari 2024

Datum
29 februari 2024

Kenmerk
NEa 139-06

Bijlage(n)

Locatie
Koningskade 4, 14.63 / Webex

Aanvang en einde
9.30-12.30

Afschrift

Aanwezig
15 aanwezigen

Afwezig

1. Opening en vaststelling agenda vergadering

NEa 138-01

De voorzitter opent de vergadering.

Het bestuur reflecteert op de recente dalingen van de CO₂-prijs. De cap van het ETS is uiteindelijk de belangrijkste context voor het succes van het ETS, de prijs minder. De NEa kan geen uitspraken doen over de prijsontwikkelingen. Op 18 april zullen de trends wel besproken worden in een mini-college.

De directeur heeft aantal mededelingen vooraf.

- De NEa OR en de departementale OR van Economische Zaken en Klimaat (EZK) stemmen in met het voorgenomen organisatiebesluit (VOB). Hierin wordt o.a. de positie van teammanagers geformaliseerd en het aantal uitgebreid. Ook onderdeel van het pakket is de nieuwe functie van bestuurs- en managementsecretaris. Dit betekent dat de verslaggever rond de zomer stopt als bestuurssecretaris.
- Het bestuur bespreekt functiewaardering en geeft als algemeen aandachtspunt mee dat uitvoering traditioneel ondergewaardeerd wordt ten opzichte van beleid en dat dit niet goed is.
- De directeur was twee weken geleden met “werknemer” en MT-lid in Brussel. Directe aanleiding waren de ervaren knelpunten voor CBAM. Ze bezochten -samen met

permanente vertegenwoordiging (PV) en Financiën- onder andere DGTAXUD, DG CLIMA, en denktanks. NEa is in Europa de enige uitvoerder die zowel brandstoffenbeleid als ETS uitvoert en daarmee ook een interessante gesprekspartner in Brussel nu de twee velden steeds meer samenkomen. Er is ook van de gelegenheid gebruik gemaakt om het belang van goede toezicht en handhaving te benadrukken.

- De directeur geeft aan dat hij verwacht dat ondanks de vertraging in de herbenoemingen van de bestuursleden, dit snel goed komt.

2. Stand van zaken CBAM

NEa 138-02

“Werknemer” schuift digitaal aan voor dit agendapunt. Eind januari was de deadline voor de eerste CBAM-kwartaalrapportage. Importeurs moesten deze indienen, maar het portal dat de Europese Commissie hiervoor opgesteld had, haperde enorm. De NEa koos er daarom voor om -in lijn met eerdere afspraken daarover in het bestuur- niet handhavend op te treden en dit ook duidelijk te communiceren naar de doelgroep. “Werknemer” geeft vooraf -in aanvulling op het memo- al aan dat de Europese Commissie in de afgelopen dagen toezeggingen gedaan heeft om op korte termijn met oplossingen te komen voor kleine importeurs.

Het bestuur heeft een aantal vragen en opmerkingen naar aanleiding van de memo:

- Allereerst is het bestuur benieuwd wat vereenvoudiging inhoudt. Er zijn hierin een aantal aspecten. Belangrijkste zou zijn de grenswaarde van 150 euro verhogen, zodat kleine importeurs niet binnen het systeem vallen. Deze grenswaarde staat echter in de verordening en is daarom lastig aan te passen. De kleine importeurs komen er dus niet onderuit om ook de komende jaren te rapporteren. Alternatief zou zijn om kleine importeurs langer toe te staan met een standaardwaarde te rekenen, in plaats van een echte emissiewaarde te bepalen. Een drempelwaarde per jaar of in hoeveelheid CO₂ zou ook al kunnen helpen. Het risico op opknippen wordt niet groot geacht. Echt grote zendingen kosten extreem veel moeite om op te knippen.
- Daarnaast wil het bestuur weten of de NEa ondertussen de doelgroep helemaal in beeld heeft. “Werknemer” geeft aan dat de NEa afhankelijk is van douane-informatie die niet optimaal aansluit bij de behoeftes. Daaruit blijkt dat er circa 10.000 importeurs zijn. Deze zullen niet allemaal elk kwartaal hoeven te rapporteren, maar de verwachting is toch drie- tot vierduizend rapporten per kwartaal. De Europese software stelt de NEa nog niet in staat om goede rapporten te draaien. Wel belooft de Europese Commissie lijsten te verstrekken van importeurs die nog geen rapport hebben ingeleverd.
- Het bestuur vraagt of de helpdesk het volhoudt. Het antwoord is dat het nu weer goed gaat en ook in piekbelasting vragen binnen vijfwerkdagen beantwoord werden. Telefonische bereikbaarheid was echter niet vol te houden. Er wordt nu gekeken hoe dit bij de volgende deadline beter kan. Het was wel de realisatie dat voor CBAM hetzelfde niveau ondersteuning niet mogelijk is, als de NEa gewend is voor bijvoorbeeld ETS. Dit is voor de organisatie ook wennen.
- Het bestuur geeft aan dat we wisten dat het een uitdaging zou worden en vraagt zich af of we hier voldoende mee gedaan hebben en goed hebben geanticipeerd op onverwachte ontwikkelingen? En voor de blik naar de toekomst, of we hier voldoende van geleerd hebben? MT-lid geeft aan dat de afweging is geweest om iets capaciteit bij te schakelen, maar dat het achteraf te weinig bleek te zijn. Dit werd

verkozen boven de optie om vooraf fors meer mensen aan te nemen die dan uiteindelijk mogelijk overbodig zou blijken. De ervaring leert nu dat we hiervoor nog meer moeten bijschakelen en ook nog meer vooraf de meest denkbare scenario's moeten doorlopen. Niettemin hebben alle collega's toen -buiten de invloed van de NEa om- de problemen met het portal zich voordeden er alles aan gedaan om de dienstverlening voor importeurs nog zo goed mogelijk op te pakken. Weliswaar hebben lang niet alle importeurs een vlekkeloze eerste deadline doorlopen en dat is vervelend, maar de indruk is dat de enorme inzet van de NEa toch wel is gezien.

Daarvoor ook complimenten van het bestuur aan de medewerkers.

Begin maart is er een klankbordsessie van een aantal brancheorganisaties. Hier zal ook gevraagd worden wat de NEa aan informatievoorziening kan uitbreiden en of de brancheorganisaties een rol kunnen spelen in het informeren van hun achterban.

3. Voorbespreken HUF-toets parallelle claims luchtvaart Nea 138-03
"Werknemer" schuift aan voor de bespreking van parallelle claims in de luchtvaart. Ze licht toe dat er sprake is van parallelle claims wanneer één hoeveelheid hernieuwbare energie (bijkerosine) tegelijkertijd in meerdere systemen wordt verward. Voor luchtvaart gaat het in 2024 concreet om het HBE-systeem, ReFuelEU Aviation en ETS-luchtvaart. Omdat de Europese Uniedatabank (UDB) nog niet gereed is om parallelle claims in 2024 te faciliteren, wil het Ministerie van Infrastructuur en waterstaat (IenW) een tussenoplossing voor dit jaar. De optie waarvoor het IenW kiest, is een handmatige uitvraag door de NEa bij andere Europese toezichthouders hoeveel duurzame brandstof geleverd is aan de luchtvaartmaatschappijen. Aan het bestuur liggen drie vragen voor: in te stemmen met het accepteren van de tijdelijke oplossing voor 2024, de toets die hier nog op komt door de directeur te laten afhandelen in lijn met deze vergadering en het afwijzen van een zelfde oplossing voor zeevaart.

Het bestuur bespreekt de overwegingen. De makkelijkste optie was om alleen brandstofleveringen in Nederland mee te nemen binnen het ETS, maar IenW geeft aan dat Europese regels voor level playing field dit niet toestaan. De optie waarvoor IenW nu kiest, is niet waterdicht. Niet elke toezichthouder is immers even streng en niet elk systeem werkt zoals in Nederland. Anderzijds moet de verificateur ook toegang krijgen tot het bewijs en voor ReFuel geldt dat de brandstofleveranciers moeten rapporteren en aanvinken dat het maar aan één luchtvaartmaatschappij verkocht is. Afwijken hiervan is valsheid in geschrifte. Daarnaast zou het een blijk van onvermogen zijn als het Europese toezichthouders niet lukt om zoiets kleinschaligs uit te voeren.

De commissie gaf eerder al aan dat vanaf 2025 de UDB operationeel is, met een module om de eindgebruiker aan te merken. Daarom is er nu sprake van een tussenoplossing voor één jaar. Deze UDB zal naar verwachting ook een rol spelen in de uitvoering van Corsia waarin het claimen van duurzame brandstoffen nog niet mogelijk is.

Het bestuur is het er mee eens dat voor zeevaart de situatie anders is, door de veel grotere schaal en wereldwijde reikwijdte en het daarom niet voor de hand ligt om een vergelijkbare constructie op te tuigen voor zeevaart.

Het bestuur stemt daarom in met alle drie de beslispunten.

4. Bemonsteringsstrategie

NEa 138-04

Twee werknemers schuiven aan voor de bespreking van de bemonsteringsstrategie. Het toezicht vanuit hernieuwbare energie richt zich niet alleen op de administratieve - papieren- werkelijkheid, maar stelt in het verlengde van de wet- en regelgeving ook eisen aan de fysieke werkelijkheid en controleert hier ook op. Het memo dat “werknemer” samen met Jesse opstelde stelt een strategie op, voor actieve bemonstering in de brandstofketen.

Het bestuur is voorstander van deze strategie, maar heeft wel nog een aantal vragen en aandachtspunten. Allereerst wil het bestuur weten hoe het zit met de lasten die bedrijven hieruit ervaren en wanneer het goed genoeg is. Hierop geven de twee werknemers aan dat het altijd een afweging is binnen het team toezicht & handhaving waar de risico's zitten. Door daadwerkelijke inspecties uit te voeren, doet de organisatie kennis op en kan dan beslissen de focus ergens anders op te leggen.

Daarnaast vraagt het bestuur hoe je komt tot een goede, afschrikwekkende frequentie van monsternamen. Hierop wordt aangegeven dat dit in de praktijk moet blijken. Het streven zou zijn om naar halfjaarlijkse inspecties te gaan, momenteel is mede uit kostenoverwegingen en gerichte besteding van het geld gekozen voor één testronde per jaar. Daarnaast vindt monsternamen momenteel aangekondigd plaats. Dit kan in de toekomst mogelijk ook onaangekondigd worden.

Het bestuur vraagt ook hoe Nederland in vergelijking met de rest van Europa hierin opereert. Hierop wordt geantwoord dat Nederland voorop loopt. In het Europese samenwerkingsverband REFUREC is hier veel interesse voor. Doordat Nederland voorop loopt is er minder kans om te leren van ervaringen uit andere landen.

Ten slotte vindt het bestuur het heel goed dat er ook samengewerkt wordt met universiteiten, maar vraagt zich af hoe lang het duurt om wetenschappelijke ontwikkelingen terug te laten komen in het dagelijkse inspectiewerk. “Werknemer” legt uit dat dit verschilt per onderzoek. Het onderzoek van de WUR is op de kortere termijn gericht en zal mogelijk al binnen het jaar tot nieuwe methodes kunnen leiden. Voor samenwerking met de RUG geldt dat dit voor de langere termijn is.

5. Plan van aanpak Jaarverslag 2023

NEa 138-05

Twee werknemers schuiven aan voor dit en het volgende agendapunt en lichten het grootste accentverschil met het jaarverslag van vorig jaar toe. Het voorstel is om dit jaar het jaarverslag ook te gebruiken als visitekaartje voor arbeidsmarktcommunicatie. Bijvoorbeeld door nieuwe medewerkers in beeld te brengen en informatie hoe het is om bij de NEa te werken. Daarnaast zal het ook in het Engels worden uitgebracht.

Het bestuur geeft aan de nieuwe richting spannend en innovatief te vinden en dit te ondersteunen. Het bestuur geeft aan dat als het qua tijd mogelijk is, het leukste is om de interviews met de bestuursleden samen te doen en niet apart. Mogelijk dat met de opmaak er nog iets spannenders van te maken is. Hier zal aan gewerkt worden. Ten slotte vraagt het bestuur aandacht voor de *Stand van de uitvoering* en vraagt zich af of dit niet verplicht is voor een uitvoeringsorganisatie. MT-lid zal dit nagaan en geeft aan dat dit de publicatieagenda binnenkort onderdeel is van de agenda en dan een voorstel komt voor de *Stand van*. De directeur vult daarop aan dat jaarlijkse publicatie niet meteen voor de hand ligt, omdat nieuwste versie dan vaak weinig toevoegt ten opzichte van een jaar eerder.

6. Plan van aanpak netwerkbijeenkomst 18 april NEa 138-06
De twee werknemers lichten het plan toe voor de netwerkbijeenkomst van 18 april en de wijzigingen ten opzichte van het conceptprogramma dat het bestuur eerder kreeg. Het bestuur reflecteert op het concept en doet een paar voorstellen om het programma aan te passen.

7. Stakeholdermanagement NEa 138-07
“Werknemer” schuift aan voor de bespreking van het voorstel voor stakeholdermanagement. De belangrijkste aanleiding voor dit stuk is de ZBO-evaluatie die het instellen van een Raad van Advies en gebruikerspanel adviseerde, en aanbeval meer aan stakeholdermanagement te doen.

Het bestuur besluit om geen Raad van Advies in te stellen. Alleen al door de diversiteit aan doelgroepen is dat niet nuttig. Bovendien zijn twee van de bestuursleden extern waardoor de blik van buiten sneller geborgd is in de besluitvorming komt. Onder andere de voorgestelde ronde tafels zijn een betere manier om gestructureerd signalen vanuit stakeholders op te halen

Het bestuur kan zich goed vinden in het programma en de verschillende onderdelen die “Werknemer” voorstelt in het memo en bijgevoegde stukken. De ronde tafels vindt het bestuur een goed idee, net als het gefaseerd starten. Het bestuur benoemt nog wel een aantal aandachtspunten. Allereerst vraagt het bestuur aandacht om scherp te hebben wat de ronde tafels zijn (en niet alleen wat het niet is); wat het doel ervan is; en wat de NEa eruit wil halen. Alleen het behartigen van de belangen van de sector is de NEa niet voor. Het ophalen moet in het verlengde liggen van de NEa-doelen. Voor de samenstelling van de tafels is het ook de vraag op wie het zich richt: de koplopers, achterblijvers of peloton? De samenstelling zal moeten variëren door de jaren heen.

Na de eerste ronde tafels komen deze weer terug in het bestuur, voor evaluatie.

8. Dashboard 2023 NEa 138-08
“Werknemer” schuift aan voor de bespreking van het Dashboard over 2023.

Het bestuur heeft geen opmerkingen over het primaire proces. Dat gaat goed. Wel vraagt het nog om het aanscherpen van de KPI's op het vlak van toezicht & handhaving. Het bestuur complimenteert de organisatie ook met de uitputting van het opleidingsbudget.

De belangrijkste zorgpunten zitten rondom uitputting offertes, werving en ziekteverzuim. In eerdere vergaderingen is al gesproken over de eerste twee punten -die ook met elkaar samenhangen. Het bestuur schrikt wel van de verzuimcijfers en is benieuwd hoe deze zich Rijksbreed verhouden. MT-lid legt uit dat hij ook schrok van de cijfers, maar dat de NEa nog onder het EZK-gemiddelde ligt. Er zijn een paar gevallen van langdurig verzuim die op de cijfers drukken, maar redenen voor uitval zijn divers. Soms is er ook sprake van pech. Hoewel de werkdruk hoog is, is het niet vaak de aanleiding voor verzuim. Het bestuur ziet dit wel in de context van de groeiambities en wil dit in meer diepte laten terugkomen.

9. Verslag bestuursvergadering 18 januari NEa 138-09
Het bestuur heeft geen opmerkingen bij het verslag en stelt het vast, met dank aan de notulist.
10. Voorraadagenda en actielijst NEa 138-10
Vastgesteld.
11. Mededelingen MT NEa 138-11
Emissiehandel
- Het bestuur vraagt of de aanpassingen in de toewijzing en CO₂-heffing niet gezien kunnen worden als het wijzigen van de regels tijdens het spel. Dit is niet het geval geeft MT-lid aan. Er is een nieuwe richtlijn en dus wijzigen de regels. De conditionaliteit die bij de toewijzing nu een rol speelt is de NEa niet voor vanuit uitvoerbaarheidsperspectief. Voor de CO₂-heffing geldt dat het complexer wordt.
 - Het bestuur vraagt naar de NEa-inbreng voor het rapport van het ministerie van Financiën naar een eenvoudiger belastingstelsel. De directeur geeft aan dat de inbreng niet meer is dan wat er in de mededelingen staat. Dat nieuwe instrumenten niet de NEa-voorkeur hebben, liever dat beleid kiest voor het beter benutten van bestaande instrumenten.
 - Het bestuur wil weten wat de non-CO₂ MRV is. MT-lid geeft aan dat in de luchtvaart uitstoot anders dan CO₂ -zoals de condenssporen- voor een veel groter broeikasgaseffect zorgen dan de CO₂-emissies. Vanaf 2025 moet luchtvaart dit monitoren, maar er zit geen afrekening bij. De rapportage kan echter zeer ingewikkeld worden.
 - In de mededelingen staat dat EZK een verzoek indoende bij de Europese Commissie voor een opt-in voor ETS2. Het bestuur wil weten wat dit behelst. MT-lid legt uit dat ETS2 betrekking heeft op de brandstofleveringen aan een beperkt aantal sectoren. Nederland verzoekt de Europese Commissie om dit uit te breiden, omdat het anders zeer slecht uitvoerbaar is. Dit proces moet in het voorjaar afgerond worden.
 - Het bestuur vraagt naar de uitslag van de stemming van de Wet milieubeheer voor ETS2 en zeevaart in de Eerste Kamer die twee dagen voor de vergadering plaatsvond. Deze wet is aangenomen.

Hernieuwbare energie

Het bestuur heeft een aantal vragen aan MT-lid naar aanleiding van de mededelingen.

- Het bestuur wil weten of er al een inhoudelijke update is over het toezicht duurzaamheidskader biograndstoffen. MT-lid geeft aan dat dit er nog niet is, er ligt nog veel uitzoekwerk bij EZK. Pas na de eerste stuurgroep kan er meer gezegd worden over hoe het er inhoudelijk voor staat.
- De directeur komt nog terug op de status van het onderzoek naar “bedrijf”.
- Het bestuur wil weten hoe het zit met de tijdlijn van implementatie van het vervoersdeel van RED3. MT-lid geeft aan dat eerder in de week IenW de markt meedeelde dat de nieuwe regels per 2026 ingaan, een jaar later dan eerder gedacht. De staatssecretaris moet nog beslissen over een aantal inhoudelijke beleidskeuzes.

Inframarginale elektriciteitsheffing

De directeur geeft aan dat de inframarginale elektriciteitsheffing (IME) als apart kopje is opgenomen in de mededelingen. Dit project is niet toebedeeld aan een van de domeinen en wordt door de directeur-bestuurder als opdrachtgever aangestuurd. Het project wordt bemenst met medewerkers uit verschillende delen van de organisatie. Het bestuur heeft geen vragen over de IME.

Serviceverlening & Organisatie

Het bestuur heeft geen vragen aan MT-lid over S&O.

12. <u>Rondvraag</u>
Geen vragen	NEa 138-12
13. <u>Sluiting bestuursvergadering</u>
De voorzitter sluit de vergadering.	NEa 138-13